

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring och temporär ändring av 48 § i inkomstskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en ändring av inkomstskattelagen. Det föreslås att man temporärt fogar en bestämmelse till lagen enligt vilken de överlåtelsevinster som uppkommer vid överlåtelse av åkrar är skattefria. Skattefriheten föreslås gälla överlåtelser åren 2009 och 2010 från fysiska personer och dödsbon till lantbruksföretagare som idkar yrkesmässigt jordbruk.

Dessutom preciseras bestämmelsen i inkomstskattelagen om skattefrihet vid överlåtelse till släktingar.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att Europeiska gemenskapernas kommission har godkänt den föreslagna åtgärden som statligt stöd. Tidpunkten då lagen träder i kraft bestäms genom förordning av statsrådet. Den temporära ändringen av inkomstskattelagen gäller till utgången av 2010 och tillämpas vid beskattningen för skatteåren 2009 och 2010.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2010 och avses bli behandlad i samband med den.

MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Beskattning av överlåtelsevinster av åkrar

För närvarande odlas cirka en tredjedel av åkerarealen som arrenderad areal. Å ena sidan inverkar detta på underhållet av åkrarna och arrendatorns möjligheter att utveckla sin produktion. Korta tidsbestämda arrendeförhållanden medför ofta att jordbrukaren inte anser sig vara ansvarig för upprätthållandet av åkrarnas avkastningsförmåga. Detta leder på lång sikt till samhällsekonomiska förluster, eftersom åkrarnas avkastningsförmåga minskar. Å andra sidan är arrendatorns möjligheter till långsiktig planering av företagsverksamheten begränsade på grund av de osäkerhetsfaktorer som hänför sig till besittningen av åkrarna. Också möjligheterna att öka avkastningskapaciteten är i hög grad beroende av jordbrukarens möjligheter att skaffa tillräckligt med sådan åkermark som lämpar sig för samodling med lägenhetens övriga

åkrar och som med tanke på användningsändamålet är belägen inom rimligt avstånd från gårdsbruksenhetens gårdscentrum och förådräbbyggnader.

Det är ändamålsenligt att försöka ändra storleken på jordbrukets lägenhetsstruktur genom att öka lägenheternas storlek och förbättra ägostrukturen. Åkermarken borde överföras i sådana lantbruksföretagares ägo som aktivt idkar jordbruk, vilket permanent främjar bildandet av större och mera lönsamma lägenhetshelheter. En effektivisering av avkastningsstrukturen leder till bättre verksamhetsförutsättningar för de företagare som fortsätter jordbruksproduktionen. Avsikten är inte att den tidsbegränsade skattefrihet för överlåtelsevinster från åkrar som föreslås i denna proposition i sig ska öka mängden åkerareal som odlas.

Enligt 21 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967) ska vinst vid överlåtelse av en gårdsbruksenhet eller del därav beskattas enligt inkomstskattelagen (1535/1992). Bestämmelser om beskattning av överlåtelse-

vinster och överlåtelseförluster finns i 45—50 § i inkomstskattelagen.

Enligt 45 § 1 mom. i inkomstskattelagen utgör överlåtelsevinster skattepliktig kapitalinkomst, vars skattesats är 28 procent. Överlåtelsevinsten räknas ut så att det sammanlagda beloppet av den icke-avskrivna delen av anskaffningsutgiften för egendomen och utgiften för vinstens förvärvande dras av från överlåtelsepriset. Andra skatteskyldiga än samfund, öppna bolag eller kommanditbolag kan vid beräkningen av den skattepliktiga vinsten använda en presumtiv anskaffningsutgift, som utgör 20 eller 40 procent beroende på ägartiden. Vissa överlåtelsevinster är helt skattefria och vissa delvis skattefria.

Beträffande överlåtelser till nära släktingar finns det särskilda bestämmelser. Överlåtelser av jordbruks- eller skogsbruksegendom eller bolagsandelar till nära släktingar omfattas enligt 48 § 1 mom. i huvudsak inte av beskattningen av överlåtelsevinster. Överlåtelsevinster är inte skattepliktig inkomst, om den skattskyldige överlåter fast egendom som hör till lant- eller skogsbruk som han eller hon bedriver, andel i ett öppet bolag eller ett kommanditbolag eller aktier eller andelar i ett bolag, vilka berättigar till en egendomsandel på minst 10 procent i bolaget, och om mottagaren är hans eller hennes barn eller en bröstarvinge till barnet eller hans eller hennes syskon eller halvsyskon, antingen ensam eller tillsammans med sin make. Egendomen ska dessutom i sammanlagt över tio år ha varit i den skattskyldiges eller i dennes och en sådan persons ägo av vilken den skattskyldige erhållit den utan vederlag.

Avsikten med skattelättnaden för nära släktingar är att mottagaren ska fortsätta jordbruket, skogsbruket eller företagsverksamheten och inte t.ex. inom en kort tid efter förvärvet sälja vidare den egendom som skattelättnaden beviljades för. Därför innehåller 48 § 5 mom. i inkomstskattelagen bestämmelser för en sådan situation där mottagaren av en skattefri överlåtelse från en nära släkting säljer den köpta egendomen vidare innan fem år har förflutit från överlåtelser. Då beloppet av överlåtelsevinsten för överlåtaren räknas ut i sådana fall, ska det belopp av den skattepliktiga överlåtelsevinsten som enligt 48 § 1 mom. 3 punkten inte har ansetts som över-

låtarens fångesmans skattepliktiga inkomst dras av från anskaffningsutgiften.

1.2 Justering i samband med att egendom överläts vidare

I högsta förvaltningsdomstols avgörande 25.6.2009, KHO:2009:65 ansåg man att avdraget enligt 48 § 5 mom. i inkomstskattelagen inte ska göras på det minimibelopp som enligt 46 § 1 mom. i samma lag ska dras av från överlåtelsepriset, dvs. på den presumtiva anskaffningsutgiften. Avsikten med bestämmelsen är att man i samband med att egendomen överläts vidare ska justera beloppet av överlåtelsevinst med beloppet av den skattefria överlåtelsevinsten av den tidigare överlåtelser. Avdraget bör därför också göras på den presumtiva anskaffningsutgiftens belopp.

2 Föreslagna ändringar

2.1 Tillfällig skattefrihet för överlåtelsevinst

Det föreslås att ett nytt 8 mom. temporärt ska tas in i 48 § i inkomstskattelagen. Enligt momentet är den överlåtelsevinst som en fysisk person eller ett dödsbo får för försäljning av en åker tillfälligt skattefri, om åkern överläts till en fysisk person som bedriver yrkesmässigt jordbruk. Skattefriheten gäller överlåtelser som görs av en fysisk person eller ett dödsbo mellan den 1 januari 2009 och den 31 december 2010. Skattefriheten gäller då åkern överläts till en jordbrukare som bedriver yrkesmässigt jordbruk och använder den överlåtna åkern för egen odlingsverksamhet. Försäljning av en åker för annat ändamål än odling, t.ex. som byggnadsmark eller för att överlåtas vidare, berättigar inte till skattefrihet för överlåtelsevinster.

Begreppet åker definieras inte i skattelagstiftningen. Definitioner av begreppet åker förekommer främst i lagstiftning om jordbruksstöd, där begreppet stödberättigande åker definieras. Det är inte ändamålsenligt att skapa en egen definition av åker för skattelättnader i en temporär skattelag. Begreppet åker definieras därför med en hänvisning till det begrepp som används i samband med jordbruksstöd. Överlåtelse som avses i det

temporära 48 § 8 mom. gäller åkrar som införts i det åkerskiftesregister som upprätthålls med stöd av lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008). För beskattningen ska överlåtaren förutom fastighetsbeteckningen även uppge basskiftessignum för en åker som ligger på fastigheten eller på ett obrutet område, så att Skatteförvaltningen utgående från det basskiftesregister som förs av Landsbygdsverket kan konstatera om objektet för överlåtelsen eller en del av det klassificeras som markanvändningsslaget åker. Landsbygdsverket ger Skatteförvaltningen uppgifter om stödtagarna.

I basskiftesregistret antecknas åkrar som är odlingsbara och antingen är odlade områden med trädesrättighet som lagts i träda på det sätt som föreskrivs särskilt eller trädesareal som hänför sig till odlingen, eller åkrar som är tillfälligt icke-odlad åker eller icke-odlad åker där föreskrivna årliga vårdåtgärder vidtas.

Med den som bedriver yrkesmässigt jordbruk avses detsamma som i 2 § 1 punkten i lagen om återbäring av accis på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006), dock så att en förutsättning för skattefri överlåtelsevinst är att egendomen överläts till en fysisk person som aktivt bedriver jordbruk antingen för egen räkning eller som delägare i en sammanslutning.

Med den som bedriver yrkesmässigt jordbruk avses sålunda en person, till vilken det under skatteåret har betalats direktstöd från Europeiska unionen, kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket eller nationella stöd som baserar sig på åkerarealen, antalet djur, produktionsmängden eller lagermängderna för trädgårdsprodukter, med undantag för stödet för renhushållning enligt 14 § i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001). En som bedriver yrkesmässigt jordbruk är enligt förslaget också en person som aktivt har deltagit i jordbruk som delägare i en jordbrukssammanslutning som fått nämnda stöd. En person som endast passivt deltar i sammanslutningens verksamhet genom att äga en fastighet som används av sammanslutningen anses inte som en som bedriver yrkesmässigt jordbruk enligt denna lag.

Om en jordbrukssammanslutning har delägare som inte är fysiska personer och en åker säljs till en sådan delägare berättigar det inte till skattefrihet för överlåtelsevinst. Försäljningen av åkern kan alltså vara delvis skattefri, helt skattefri eller skattepliktig beroende på om den har köpts av en fysisk person eller ett dödsbo som är delägare i sammanslutningen.

Med kopplingen till erhållande av jordbruksstöd försäkras man sig om att skattefriheten för försäljningen av en åker riktas till sådan försäljning där köparen aktivt bedriver jordbruk. På så sätt säkerställer man också att de som kan beviljas skattefrihet är tillräckligt klart definierade och att gränsdragningsproblemet därför kan undvikas. Samtidigt underlättas tillsynen. Om inte köparen av åkern har fått stöd utgående från stödbestämmelserna, kan inte skattefrihet för överlåtelsevinst beviljas för den som säljer åkern. Orsaken till detta kan i fråga om vissa stödformer vara jordbrukarens ålder eller det faktum att stöd inte betalas på grund av verksamhetens ringa omfattning eller dess beskaffenhet.

Mottagaren av en överlåtelse kan också vara en jordbrukare som inleder jordbruk och ännu inte får de nämnda stöden det år då åkern skaffas. Därför kan mottagaren av en skattefri överlåtelse även vara en person som får stöd först under året efter överlåtelseåret. I sådana fall kan förutsättningarna för skattefriheten kontrolleras vid verkställandet av beskattningen under det skatteår som följer på överlåtelseåret.

Skattefrihet för överlåtelsevinst för en åker tillämpas också på begränsat skattskyldiga fysiska personer på den grunden att inkomstskattelagens bestämmelser om överlåtelsevinster och lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) tillämpas på beskattningen av överlåtelsevinster oberoende av om överlåtaren är allmänt eller begränsat skattskyldig.

Avsikten med den föreslagna skattelättnaden är att åkern ska överlåtas för att mottagaren ska odla den permanent. För att säkerställa detta mål behövs en bestämmelse för en sådan situation där köparen överlåter åkern vidare inom en relativt kort tid. Om mottagaren av överlåtelsen är en sådan nära släkting som avses i 48 § i inkomstskattelagen, ska samma princip tillämpas vid vidareförsälj-

ning inom fem år som på vidareöverlåtelse av en skattefri fastighet med stöd av 48 § 1 mom. 3 punkten. Samma princip kan inte som sådan tillämpas på de situationer där mottagaren av en skattefri överlåtelse är en person som inte ingår i överlåtarens intressefär. Därför föreslås särskild reglering av beskattningen av försäljningsvinster i bestämmelsen om skattefria överlåtelsevinster i 48 § för sådana situationer där en fastighet säljs vidare inom fem år från förvärvet. Vid beräkningen av det belopp av överlåtelsevinsten som beräknas i samband med vidareförsäljningen kan då 60 procent av åkerns anskaffningsutgift dras av som anskaffningsutgift.

2.2 Precisering av bestämmelsen om justering

Avsikten med bestämmelsen om avdrag från anskaffningsutgiften i 48 § 5 mom. i inkomstskattelagen är att man i samband med att egendomen överläts vidare ska justera beloppet av överlåtelsevinsten med beloppet av den skattefria överlåtelsevinsten av den tidigare överlåtelsen. Lagens gällande ordalydelse är till denna del inexakt, varför ordalydelsen i 48 § 5 mom. preciseras så att den justering som sker i samband med att egendomen överläts vidare också görs i den presumtiva anskaffningsutgiften.

3 Propositionens konsekvenser

Enligt lantmäteristyrelsens fastighetsdatasystem såldes cirka 650 åkrar årligen under åren 2005—2008. Det genomsnittliga försäljningspriset var cirka 6 500 euro per hektar. Totalt har försäljningspriserna uppgått till cirka 30 miljoner euro per år. I dessa försäljningssiffror ingår inte överlåtelser mellan släktingar. En åker som säljs är vanligtvis egendom som länge varit i samma ägo. Man kan anta att försäljaren vid beräkningen av överlåtelsevinsten för sådana här affärer mycket ofta kan använda en presumtiv anskaffningsutgift på 40 procent. Enligt detta är beloppet av överlåtelsevinsten för affärerna cirka 18 miljoner euro och den skatt som inflyter cirka 5 miljoner euro. Åkermark säljs också ofta efter en persons död och då dras

egendomens arvsbeskattningsvärde av som anskaffningsutgift i beskattningen. Av de överlåtelser av åkrar som genomförs är största delen sannolikt sådana skattefria överlåtelser till släktingar som avses i 48 § 1 mom. 3 punkten i inkomstskattelagen. Man kan anta att hälften av överlåtelsevinsterna är skattepliktiga och hälften skattefria.

Skattefriheten för åkerförsäljning beräknas öka utbudet av åkrar avsevärt, och eftersom efterfrågan är stor beräknas antalet överlåtelser öka. Dessutom är cirka en tredjedel av de åkrar som odlas utarrenderade för odling. Det beräknas att också försäljningen av de utarrenderade åkrarna ökar betydligt som en följd av skattefriheten. Om man antar att antalet överlåtelser fördubblas som en följd av skattelättnaden och att det för det mesta dras av en presumtiv anskaffningsavgift på 40 procent, kommer beloppet av de skatteintäkter som staten går miste om på grund av skattefriheten av skatteinkomsterna av kapitalinkomster att utgöra cirka 10 miljoner euro.

Granskningen av förutsättningarna för tillämpning av skattelättnaderna och den särskilda uppföljningen i beskattningen av objekten för skattelättnaderna kommer tillfälligt att öka arbetsmängden vid Skatteförvaltningen.

4 Skattefrihet som statligt stöd

4.1 Statligt stöd enligt fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen

Enligt artikel 87.1 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

Enligt den etablerade definitionen ska det statliga stödet vara beviljat av offentliga medel, vara selektivt, påverka handeln mellan medlemsstaterna och påverka konkurrensen. Dessa fyra kriterier ska uppfyllas för att ett stöd ska kvalificeras som statligt stöd. När ett stöd bedöms är det åtgärdens faktiska conse-

kvenser som är avgörande, inte dess syfte eller form. Skattebefrielse och skattedifferentiering är i regel åtgärder som räknas som statligt stöd.

Enligt artikel 88.3 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ska kommissionen underrättas i så god tid att den kan yttra sig om alla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder. En stödåtgärd får inte genomföras förrän kommissionen har fattat beslut i frågan.

Bestämmelserna om statligt stöd tillämpas på företag som omfattas av tillämpningsområdet för EG:s konkurrenslagstiftning. Enligt Europeiska gemenskapernas domstols etablerade tolkningspraxis omfattar begreppet företag varje enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett enhetens rättsliga form och oavsett hur den finansieras.

När det gäller bedömningen av om kriterierna för statligt stöd är uppfyllda är det viktigaste kriteriet för beskattningsåtgärder att stödet ska vara selektivt, varvid man kontrollerar om en åtgärd utgör ett undantag från tillämpningen av det allmänna skattesystemet. Enligt ett meddelande från kommissionen utgör skatteåtgärder som är öppna för alla ekonomiska aktörer som är verksamma inom en medlemsstats territorium i princip allmänna åtgärder. Om skatteåtgärden anses vara specifik eller selektiv i det att den gynnar vissa företag eller viss produktion, anses åtgärden enligt ett etablerat förfaringsätt och rättspraxis vara statligt stöd.

Enligt kommissionens meddelande kan en åtgärds selektiva karaktär emellertid vara motiverad av systemets art eller funktion. Om så är fallet anses åtgärden inte vara statligt stöd enligt fördraget. De undantag som görs på basis av systemets art eller funktion gäller situationer där åtgärderna är nödvändiga eller ändamålsenliga på grund av att de är ekonomiskt rationella med hänsyn till skattesystemets effektivitet. Enligt kommissionens meddelande kan särskilda bestämmelser som inte innehåller skönsmässiga inslag, vilka till exempel tillåter schablonmässigt fastställande av skatten, till exempel inom jordbruks- eller fiskesektorn, motiveras av systemets art eller funktion om de beaktar bland annat särskilda räkenskapskrav eller markens betydelse bland vissa sektorers tillgångar. Konstate-

randet möjliggör emellertid inte vidare slutsatser.

4.2 Tillämpningen av bestämmelserna om statligt stöd inom jordbruket

Enligt artikel 36 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ska bestämmelserna i fördragets kapitel om konkurrensregler tillämpas på produktion av och handel med jordbruksprodukter endast i den mån rådet beslutar detta. I lagstiftningen som godkänts av rådet i enlighet med artikel 37 i fördraget förutsätts det i praktiken att bestämmelserna om statligt stöd i artiklarna 87, 88 och 89 i fördraget tillämpas på produktion av och handel med jordbruksprodukter. I artikel 88 i förordning (EG) nr 1698/2005 bestäms dessutom uttryckligen att artiklarna 87, 88 och 89 i fördraget ska tillämpas på stöd som medlemsstaterna beviljar för landsbygdsutvecklingen. Förutom vissa undantag tillämpas bestämmelserna i fördraget direkt på det statliga stödet inom jordbrukssektorn.

Europeiska kommissionen antog den 27 december 2006 Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk 2007—2013 (2006/C 319/01). Riktlinjerna avser statliga stöd som beviljas för verksamheter knutna till produktion, bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter som omfattas av bilaga I till fördraget. De är tillämpliga på alla stödåtgärder, av vilket slag de än är, som omfattas av definitionen av statligt stöd i artikel 87.1 i fördraget, inklusive åtgärder som finansieras genom skattelikhande avgifter. Enligt riktlinjerna kan de stöd som anses förenliga med den gemensamma marknaden indelas i landsbygdsutvecklingsåtgärder, statliga stöd för risk- och krishantering och vissa andra statliga stöd. Särskilda bestämmelser om statligt stöd till jordbrukare finns dessutom i kommissionens förordning (EG) nr 1857/2006 av den 15 december 2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag som är verksamma inom produktion av jordbruksprodukter och om ändring av förordning (EG) nr 70/2001.

4.3 Bedömning av den föreslagna skattefriheten för överlåtelsevinster ur statsstödssynpunkt

Särskilda skattefriheter kan i princip anses vara specifika eller selektiva skatteåtgärder eftersom de gynnar vissa företag eller viss produktion och därför utgör ett undantag till det allmänt tillämpliga skattesystemet.

Enligt kommissionens meddelande kan en åtgärds selektiva karaktär emellertid vara motiverad av systemets art eller funktion. Om så är fallet anses åtgärden inte vara statligt stöd enligt fördraget. De undantag som görs på basis av systemets art eller funktion gäller situationer där åtgärderna är nödvändiga eller ändamålsenliga på grund av att de är ekonomiskt rationella med hänsyn till skattesystemets effektivitet.

Bestämmelserna om statligt stöd tillämpas på företag som omfattas av tillämpningsområdet för Europeiska gemenskapens konkurrenslagstiftning. Enligt Europeiska gemenskapernas domstols etablerade tolkningspraxis omfattar begreppet företag varje enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett enhetens rättsliga form och oavsett hur den finansieras. Enligt domstolen utgörs ekonomisk verksamhet av all verksamhet som består i att erbjuda varor eller tjänster på en viss marknad. De särskilda bestämmelserna för jordbrukssektorn tillämpas på verksamheter knutna till produktion, bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter som omfattas av bilaga I till fördraget. Den föreslagna skattelättnaden i form av skattefrihet för överlåtelsevinster gäller överlåtelse av åkrar. Åkrar är ett centralt produktionsmedel inom en verksamhet där sådana primärprodukter som avses i bilaga I till fördraget produceras. På detta sätt lindrar skattelättnaden skatterna för överlåtaren av ett åkerskifte vilka annars skulle gälla överlåtelse av sådan egendom.

Skattefriheten för överlåtelse av åker gynnar i första hand överlåtaren av ett åkerskifte genom att han eller hon befrias från skatt på överlåtelsevinst. Då en förutsättning för skattefria överlåtelsevinster är att åkern överläts till en person som aktivt idkar jordbruk, gynnar skattelättnaden indirekt mottagaren av överlåtelsen eftersom målet med skattelättnaden uttryckligen är att öka köparens en-

hetsstorlek och förbättra ägostrukturen. Det är möjligt att mottagaren indirekt anses som en stöddagare i granskningen av statliga stöd. Eftersom en förutsättning för skattefria överlåtelsevinster är att åkerskiftet överläts till någon som aktivt idkar jordbruk, omfattar verksamhetsutövandet i regel produktion, bearbetning och saluföring av sådana jordbruksprodukter som avses i bilaga I i fördraget. Detta får till följd att de särskilda bestämmelser om statligt stöd som ska tillämpas på jordbruket ska tillämpas, om skattefriheten för överlåtelsevinst utgör statligt stöd för mottagaren av överlåtelsen.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att det ska bedömas ur både överlåtarens och mottagarens synpunkt huruvida kriterierna för statligt stöd uppfylls i samband med att skattefriheten för överlåtelsevinster tas i bruk. Om kriterierna för statligt stöd uppfylls för någondera parten eller båda parterna, ska det statliga stödets förenlighet med den gemensamma marknaden bedömas utgående från de ovan nämnda riktlinjerna för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk 2007—2013 eller kommissionens förordning (EG) nr 1857/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag som är verksamma inom produktion av jordbruksprodukter. Eftersom det inte har förekommit beslut av kommissionen eller rättspraxis i liknande fall som det nämnda, är frågan oklar juridiskt.

4.4 Anmälan om statligt stöd

Enligt artikel 88.3 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ska kommissionen underrättas i så god tid att den kan yttra sig om alla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder. Medlemsstaten i fråga får inte genomföra den föreslagna åtgärden förrän ett slutgiltigt beslut fattats i ärendet.

Det föreslås att en sådan anmälan om statligt stöd som avses ovan ska göras för rätts-säkerhetens skull i fråga om skattefrihet för överlåtelsevinster för åkrar. Efter det att kommissionen har fattat sitt slutgiltiga beslut kan man med säkerhet fastställa om den föreslagna befrielsen från inkomstskatt kan godtas enligt EG-rättsliga grunder för statligt stöd eller om det eventuellt behövs begräns-

ningar. Lagen kan inte träda i kraft innan kommissionen har fattat sitt slutgiltiga beslut med anledning av anmälan om statligt stöd.

4.5 Begränsningar av kumuleringen av statliga stöd

En central utgångspunkt inom EG:s statsstödsreglering är principen om begränsning av kumuleringen. Detta innebär att beloppet av statligt stöd som beviljas inte får överstiga det maximibelopp av projektets stödberättigande kostnader som anges i förordning eller beslut av kommissionen eller motsvarande. Om skattefriheten för överlåtelsevinst av åker uppfyller kriterierna för statligt stöd och anses vara sådant statligt stöd som är förenligt med den gemensamma marknaden, fastställs med stöd av kommissionens förordning eller beslut ett maximalt stödbelopp för projektet som det sammanlagda beloppet av statligt stöd för projektet inte får överstiga. Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde beviljas stöd för jordbruksinvesteringar som i vissa fall också kan gälla anskaffning av åker. I sådana fall ska man för att följa EG:s statsstödsbestämmelser försäkra sig om att det nämnda projektbaserade maximibeloppet för stödet inte överskrids.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med jord- och skogsbruksministeriet.

Frågan har varit på remiss hos arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, Skatteförvaltningen, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC, Landsbygdsverket och Skattebetalarnas centralförbund rf.

Den föreslagna temporära skattefriheten för överlåtelsevinster av åkrar förutsätter att kommissionen underrättas och att kommissionen fattar ett beslut i frågan enligt artikel 88 i EG-fördraget.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2010 och avses bli behandlad i samband med den.

7 Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att Europeiska gemenskapernas kommission har fattat beslut i frågan om skattefrihet.

Tidpunkten då lagen träder i kraft bestäms genom förordning av statsrådet. Det nya 8 mom. i inkomstskattelagen föreslås vara i kraft till och med den 31 december 2010 och tillämpas retroaktivt från och med den 1 januari 2009.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring och temporär ändring av 48 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 48 § 5 mom. och
fogas temporärt till 48 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1465/1994, 896/2001,
558/2005, 1128/2005 och 1218/2006, ett nytt 8 mom. som följer:

48 §

Skattefria överlåtelsevinster

Om 1 mom. 3 punkten har tillämpats på överlåtelsen och mottagaren överlåter samma egendom innan fem år har förflutit från förvärvet ska, då beloppet av hans eller hennes överlåtelsevinst räknas ut, det belopp av den skattepliktiga överlåtelsevinsten som i enlighet med 1 mom. 3 punkten inte har ansetts som hans eller hennes fångesmans skattepliktiga inkomst dras av från anskaffningsutgiften eller från det belopp som enligt bestämmelserna i 46 § 1 mom. eller 49 § åtminstone ska dras av från överlåtelsepriset.

Överlåtelsevinst som en fysisk person eller ett dödsbo får vid överlåtelse av åker mellan den 1 januari 2009 och den 31 december 2010 är inte skattepliktig inkomst, om åkern har överlåtits för odling till en person som bedriver yrkesmässigt jordbruk. Med åker avses en åker som införts i åkerskiftesregistret i enlighet med lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008). Med den som bedriver yrkes-

mässigt jordbruk avses en fysisk person som aktivt bedriver jordbruk antingen för egen räkning eller som delägare i en sammanslutning och som fått sådant stöd som avses i 2 § 1 punkten i lagen om återbäring av accis på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006) det skatteår då överlåtelsen skedde eller det skatteår som följde på överlåtelseåret. Om bestämmelserna i detta moment har tillämpats på överlåtelsen och mottagaren, som är släkt med överlåtaren på det sätt som avses i 1 mom. 3 punkten, överlåter åkern vidare innan fem år har förflutit från förvärvet, ska bestämmelserna i 5 mom. tillämpas på motsvarande sätt. Om en mottagare som inte är släkt med överlåtaren på det sätt som avses i 1 mom. 3 punkten överlåter åkern vidare innan fem år har förflutit från förvärvet, ska 60 procent av åkerns anskaffningsutgift dras av då överlåtelsevinsten räknas ut.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Lagens 48 § 8 mom. är i kraft till och med den 31 december 2010.

Helsingfors den 21 augusti 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Jyrki Katainen*

Bilaga
Parallelltext

Lag

om ändring och temporär ändring av 48 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 48 § 5 mom. och
fogas temporärt till 48 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1465/1994, 896/2001,
558/2005, 1128/2005 och 1218/2006, ett nytt 8 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

48 §

48 §

Skattefria överlåtelsevinster

Skattefria överlåtelsevinster

Har på överlåtelsen tillämpats 1 mom. 3 punkten och överlåter mottagaren samma egendom innan fem år har förflutit från förvärvet skall, då beloppet av hans överlåtelsevinst räknas ut, från anskaffningsutgiften dras av det belopp av den skattepliktiga överlåtelsevinsten som med beaktande av 1 mom. 3 punkten inte har ansetts som hans fångesmans skattepliktiga inkomst.

Om 1 mom. 3 punkten har tillämpats på överlåtelsen och mottagaren överlåter samma egendom innan fem år har förflutit från förvärvet ska, då beloppet av hans eller hennes överlåtelsevinst räknas ut, det belopp av den skattepliktiga överlåtelsevinsten som i enlighet med 1 mom. 3 punkten inte har ansetts som hans eller hennes fångesmans skattepliktiga inkomst dras av från anskaffningsutgiften eller från det belopp som enligt bestämmelserna i 46 § 1 mom. eller 49 § åtminstone ska dras av från överlåtelsepriset.

Överlåtelsevinst som en fysisk person eller ett dödsbo får vid överlåtelse av åker mellan den 1 januari 2009 och den 31 december 2010 är inte skattepliktig inkomst, om åkern har överlåtits för odling till en person som bedriver yrkesmässigt jordbruk. Med åker avses en åker som införts i åkerskiftesregistret i enlighet med lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008). Med den som bedriver yrkesmässigt jordbruk avses en fysisk person som aktivt bedriver jordbruk antingen för egen räkning eller som delägare i en sammanslutning och som fått sådant stöd som avses i 2 § 1 punkten i lagen om återbäring av accis på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006) det skatteår då överlåtelsen skedde eller det skatteår som följde på överlåtelseåret. Om bestämmelserna i detta moment har tillämpats på överlåtelsen och

mottagaren, som är släkt med överlåtarens på det sätt som avses i 1 mom. 3 punkten, överlåter åkern vidare innan fem år har förflutit från förvärvet, ska bestämmelserna i 5 mom. tillämpas på motsvarande sätt. Om en mottagare som inte är släkt med överlåtarens på det sätt som avses i 1 mom. 3 punkten överlåter åkern vidare innan fem år har förflutit från förvärvet, ska 60 procent av åkerens anskaffningsutgift dras av då överlåtelsevinsten räknas ut.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Lagens 48 § 8 mom. är i kraft till och med den 31 december 2010.
